

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonazáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 160 K, félre 80 K, negyedévre 40 K, egy hóra 13-20 K. Egyes szám ára 2 K.

Felolvasó szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-azóvetség hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Úszköt dobtak ismét házáink tetéjére, olajat öntöttek a lobogó lánggal égő tűzre, mérget a keserevek csordullig telt poharába, a lelkek nyugalmát felzavarta két pap: a katolikus Bangha pater s a református Baltazár püspök. Az első felekezeti szempontokat kerest bele egy politikai nyilatkozatba, „szabad katolizista irányzatnak” nevezvén a mai kormányzatot. A másik, a magyar katolizisták püspölségének sérelmesnek vette, hogy a Magyar Asszonyok Szövetségét a debreczeni zsidó iskolákat nem hirta meg a márciusi ünnepélyekre s ezért a református növendékeket is eltöltötte az ünnepélyen való megjelenéstől. Az egyik a szabadkirályválasztókat támadja vallási tekintetekben keresztül, a másiknak fűj, hogy a magyar nemzet újjáébredésének legszenyebb ünnepére a zsidók nem kaptak meghívót. Gyálázatos és alávaló dolog a reverendát és a főpapi palástot — melyeket mindenki kell, hogy tiszteletben tartson — a politikai tülekvés sokszor szennyess forgatagában védőpajzsul felhasználni arra, hogy támadást intézhessenek magyar testvéreik ellen. Az a katolikus, református, evangélikus épp úgy magyar, épp úgy szereti Istene után hazáját, mint a legitimista és szabadkirályválasztó és épp úgy van katolikus szabadkirályválasztó, mint protestáns, aki legitimista. Vallás és politika két külön fogalom. Politikában a vallási kérdések feszegetése a legnagyobb bűntény, mely ön-önmagában hordja büntetését, ön-önmagában hordja a bosszú csiráját, melynek a nemzet egysége, a nép egyetemessége vállalhatja csak kárát. Ha politikai szempontok elbírálásánál egymásnak uszítjuk a keresztényt és keresztényt, ezen csak a közös ellen, a zsidó örül és pedig nem mint felekezet, mint vallás, de mint faj, mint ahogy tapsolva örül Baltazár debreczeni püspök úr liberális felbuzdulásának. A különböző vallásfelekezetek papjai rendszeren rossz politikát szoktak csinálni, mint a politikai kérdéseket, az emberek felfogását, meggyőződését a szerint bírálják el, ki hogyan, milyen egyház szertartásai, előírásai szerint imádják Istenét. Az ő politikájuk ezzel az eredendő hibával jön már a világra. Ezért jobb, ha a pap hivatása terén marad és a lelkek békéjét műveli, mert a politika sok szennyel jár s a tisztességes reverendára, szép fekete palástra hullott szenny nagyon nehezen tisztogatható. Ki az Úr szolgálójává szegődött, csak neki szolgáljon és ne vegyüljön a kőnapiság porába.

„Csónka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — meánország!”

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A debreczeni főispán beiktatása.

Debreczen, márc. 18.

Miskolczi Lajos kerületi főispán beiktatása március 27-én délelőtt 12:10 órakor lesz a vármegyei törvényhatósági bizottság gyűlésének keretében.

Márciusi ünnepségek Sopronban.

Sopron, márc. 18.

(M. T. I.) A március 15-i ünnepség legmeghatóbb része az volt, amikor az őszi nyugatmagyarországi harcokban elesett és a soproni Szentmihályi temetőben eltemetett hősök sírját megkoszorúzták. Igen nagyszámu közönség *Fertsák* Jenő dr. főispán és *Turner* Mihály dr. polgármester vezetésével vonult a temetőbe, *Szmrecsányi* Elemér és *Mohácsék* Gyula sírjához. A sírnál az *erdőmérnöki* főiskola ifjusága az elesett bajtársak emlékére gyászadalokat énekelt és emlékbeszédben méltatták a hősök érdemeit.

A délafrikai zavargások vezetője közül kettő öngyilkos lett.

London, márc. 18.

(M. T. I.) A Wolf-ügynökség jelenti, a Johannesburgi jelentések szerint a lázadók két vezetője öngyilkosságot követett el.

Franciaország nem épít több csatahajót.

Páris, márc. 18.

(M. T. I.) A szenátus törvényjavaslatot fogadott el arról, hogy a többi csatahajók építéséről lemond és helyettük könnyű hajóegységeket fognak építeni.

Szovjet-hadgyakorlatok.

Páris, márc. 18.

(M. T. I.) Az egyik cseh újság arról értesült, hogy fehér Oroszországban a szovjet hadvezetőség a tavaszra nagy hadgyakorlatokat tervez. Budiennis lovasága már csaknem teljes egészében Gonnal vidéken van elhelyezve. A második hadtestet Vitebsz környékén szállásolták el. A csapatösszevonásoknak már márc. 20-ára be kell fejeződnie. Ezek a vidékeken részleges mozgósítás lesz. A szovjet hadvezetőség a hadgyakorlatokra meghívta az egyes külföldi államok képviselőit is.

Tájékozódjunk.

Gyakran hangoztatják manapság az orientációt, a belső és külső ügyeinkre vonatkozó tájékozódást. A körülményeinktől megokolt dolog ez, habár a napról-napra hirtelen változó és mindjobban zavarosabbá váló helyzeteink között tragikomikusnak is látszik.

Hanem azért csak tájékozódjunk! Egyelőre azonban *csupán* a belső állapotainkra nézve. A nagy világban a mi külső ügyeink irányításának sikere úgys nagyon illuzórium mindaddig, amíg a mi szük kis szobánk négy fala között sem tudunk eligazodni. De még ígyis nagyon bajos, sőt ha a pártvezérek egymásnak ellentmondó nyilatkozataitól vezérelteljük magunkat, lehetetlen a helyes orientáció. És nekem úgy látszik, mintha a mi két éves honatyánk is — sine ira et studio — azért mentek volna az országban széjjel, hogy most a tájékozatlanok között tájékozódjanak arra nézve, hogy helyes utakon tették-e meg eddigi lépéseiket; és ha nem, merre kell kanyarodniok az új választások előtt!...

Pedig hát, sőtétben botorkáló magyarok és ide s tova kanyarodó gyászmagyarok, igen könnyű az eligazodás. Oltások ki lelketekben az önző hiúság és hatalomvágy kormosan füstölő mécsesét és gyújtások fel helyette az *önzellen hazaszeretet* tiszta lángjait. Ezeknek világánál észre fogjátok talán venni, az ország mai *gyászos térképét*, amely tájékoztat a teendőitekre és figyelmeztet a kötelességeitekre nézve. Mert az ország mai térképére rá van írva a mi legbiztosabb útmutatónk is. Csak követnünk kellene azokat, már t. i. ha volna hozzá elég erkölcsi erőnk.

Kétségtelen, hogy most nagy a zür-zavar. Ennek azonban mi vagyunk az okozói. Isten átká ez rajtunk. A babiloni torony építőit csak azzal büntette az Isten, hogy a nyelvöket zavarta meg, amiért hű elbizakodottságukban *lelkellen anyagokon* akartak a mennyekig feljutni. A mi lélek nélküli nagyravágásunkért, önző egyéni érdekeink kultiválásáért politikai vak-sággal, fogalomzavarral és egymás ellen irányuló féktelen bosszúvágygal vagyunk megbüntetve és tehetetlenségre kárthatva. Tűz emésztí házunkat, mi pedig égő úszköt dobálunk és olajat öntünk rá, amidőn azzal kérkedünk, hogy oltunk.

A mai időben bebonyosodik rajtunk a közmondás igazsága, hogy ahol sok a szó, ott kevés a tett. Mert bizony a szóáradat, amely politikai és társadalmi életünk minden terén kiöntött, maga alá temetni és elnyomja az életre való eszméket. A posványok mélyében rohadnak az értékes magvak és mindenütt a polyva, az üres jelszavak sokasága uszkal kérkedő szerénytelenséggel a felszínen. Segítségért kiáltoz a súlydó haza, de csak a csendes bámész-kodók és egymással civakodó vezérkedők haszon-

talán tömege veszi azt körül. Olyan, aki tenne is valamit érte, nincsen sehoh, mert útját állják a pártoskodók.

Erdemes lesz talán egy kicsit elmélkednünk ezen. Mi lehet ennek a végtelenül elszomorító jelenségnek az oka? Hiszen más időkben is sokszor száguldozott a magyar a hiúság vesszőparipáján és mára is egymást a hazaszeretet palástja alatt, de azért valahányszor veszélyben volt az ország, kijózanodott, felhagyott a pártoskodással és felekezeti különbségek nélkül testvérként egyesült és azt mondta, hogy „előre!” Ment és vele ment a horvát és tót is és nem sajnálták a vérüket egyesülten ontani, hogy megmentsék a hazát. És mit látunk most, amidőn az ország háromnegyed része már elveszett és a megmaradt egynegyed rész is vesszendőben van? A nemes tettekre serkentő erények tespedését, a kaján irigység féktelen dulakodását, a „keresztény” és „keresztényen” jelzők szükségtelen, komoly hazafiakhoz nem illő megkülönböztetését, csupa alantasságot és tehetetlenséget. Soha ennyi kis embert ilyen páratlanul nehéz és nagy időkben!

A degeneráció jele mindez. Okát a háború nyomain fellelpett zagyalékos elméletek bódító hatásaiban látom. A materializmus útvesztőire lépve eltértünk az ideáloktól és ezzel előmozdítottuk a lelkekben a nagy pusztulást.

Fájdalmas mosollyal konstataion egy-némely újságnak azt a törekvését, hogy a területi integritás fegyveres helyreállítására buzdít. Istenem, hol vagyunk mi még ettől! Valóban, kár úgy profanizálni ezt a hazafias szent célt! Mert nagy előkészületekre van itt még szükség. Először is a lelkeket kell megtisztítanunk és felfegyvereznünk. Vissza kell térnünk az ideálokhöz: a magyar klasszikusokhoz, Berzsenyi, Kisfaludy, Petőfi, Tompa stb. tiszta szelleméhez, Rákóczi és Kossuth önzetlen hazaszeretetéhez, Széchenyi, Deák és Tisza államférfiúi bölcsességéhez! Csak így, a lelkekben felvértezve, fog érne valamit a hadifegyver kezünkben.

Megvallom, én a mai generáció javíthatóságában teljesen nem bízom. Ez okból hát adnék a magyarok Istenének és hátát adnék vezető államférfiaink bölcsességének, ha a mostani helyzetnél — pedig hát ez nagyon rossz helyzet — rosszabba nem jutna az ország addig, amíg a mostani iskolás gyermekek felnőnek és átveszik tőlünk az ország sorsának intézését. Ezek majd helyreállítják az integritást és jóváteszik apák bűnét, akik pusztulni hagyták az országot. Ezek majd lemossák a nemzeti becsületünkre esett szennyet is. *Sorsunk jobbrafordulásának első alapfeltétele tehát az iskola,* a tanár és tanított céltudatos munkája. Azután a színház és a sajtó. Ezeknek egymással szövetésre kellene lépniük a nagy cél elérése, első sorban pedig a szóáradatban agyoncsépezt konszolidáció valóraváltása érdekében.

Nagy szerencse volna az országra a jelenlegi állapotok között, ha a nép, amelyet a politikai életünk jelenlegi szereplői talán még teljesen el nem rontottak, tisztán látna és a közlegő választások alkalmával önzetlen hazaszeretettel vezérelve kitenne magáért, vagyis nem hallgatva ámitó jelszavakra, hanem az ország megmentése céljából a konkolyhíntők mellőzésevel, csakis teljesen megbízható önzetlen hazafiakra adná a szavazatát.

Tájékozódjunk tehát! És ebben nem fogunk meglepődni, ha az ország mai térképet nem tévesztjük el szem elől és nem feledjük el, hogy a párt nem önmagáért és nem a mi privát érdekeinkért, hanem az országért van. Olyan pártot tehát nem szabad támogatnunk, amely a mai kétségbejött viszonyok között kicsinyes okokból, szereplési viselkedésből, kortes-

kedő célokból parlamenti harcokat provokál; és olyan képviselőt sem szabad választanunk, akik vezérkedő vágyaktól eltelev pártoskodást szít, ezáltal pedig aknamunkát végez a süllyedő ország ellen. Mert az ilyen képviselő ebben a végtelenül aggasztó kritikus helyzetben bizonyára nem az országért, hanem csakis önmagáért, az ő kedves „én”-jéért okvetetlenkedik.

Az országnak ma békességre és a szó komoly értelmében vett alkotó munkára van szüksége. Ha ezt a közlegő választásokkal el-

nem ériük, igen könnyen megeshetik, hogy ez lesz az utolsó választás, mert ellenségeink martalékká esik a még megmaradt kis orszá-gunk is.

Haldokló hazátok betegyánál tehát hagy-jatok fel kicsinyes civakodásaitokkal és gondol-játok meg jól, hogy mit tehetek az ország megmentésére, óh magyarok! Mert csak így mondhatjátok el igaz hittel és nyugodt lelki-ismerettel, hogy „Hiszek Magyarország fel-támadásában!”

Deme Károly.

A mi nagygyűlésünk.

Részleges gyűlés 1922. február 18-án

a városháza tanácstermében.

Zsilavy Sándor, a Szövetség ü. v. elnöke meghatott szavakkal mond köszönetet a megjelenteknek azon ragaszkodásért, amely őket egyetlen hívó szóra ilyen impozáns számban hozta össze. Multjára hivatkozva, melyet kisgazdáiért folytatott szakadatlan munkában és harcban töltött el: nyugodtan biztosíthatja táborát, hogy őt eddig vallott és követett elveitől semmi sem fogja eltántorítani. Megemlékezik a tömérdek támadásról, mely őt is, a Szövetséget is érte. E támadások közül egyik sem fáj, csupán azok gáncsvetése, akiknek érdekeit ugyan-csak védte s akikért ugyancsak dolgozott. Végül felszólítja a községek képviselőit, hogy ügyeiket adják elő.

Bakonyosság, előadók: Kelemen Dezső, a Szöv. elnöke, Kelemen Ignác, pénztáros. Az O. F. B. kiszállását kéri, hogy a község bérlet-ügyét és házhelyügyeit elintézhessék.

Ü. v. elnök azt tanácsolja, hogy a bérletet a község az O. F. B. útján szövegtesse le 25 évre olyanformán, hogy a bérlet 15 éven belül nyilatkoznak, vajjon a bérlet területet örök tulajdonnak meg akarják-e tartani. A házhelyügyeket ugyanazon tárgyaláson fogja a Szövetség szorgalmazni, melyre a gazd. felügyelő kiszáll.

Bakonypötlöske. A Szövetség a közönségnek minden ügyét jól elintézte, a földreformot tető alá hozta s a község megelégedettségében nem is látta szükségesnek a nagygyűlésre képviselőt küldeni. Az ü. v. elnök felhívja a megjelentek figyelmét, hogy ezt a példát ne köves-sék. A Szövetségnek akkor lesz nagy ereje, ha minden község minden tag érdekeiért sikra száll.

Bakonygyirő, előadók: Sammel Ferdinánd, Fröhlich Albert, Sabel Ferdinánd. A gazd. fel-ügyelő nov. 24-én Bakonyzentlászlón tárgyalta a bakonygyirői ügyét, de e tárgyalásra a bakonygyirőiak megbízottait nem engedték be.

A nagygyűlés panasszal fordul e sérelem miatt az O. F. Bírósághoz s egyuttal sürögösen új tárgyalást kér Bakonygyirő részére.

Bakonyzentlászló, előadók: Gubicza Ferenc Szöv. elnök, Pribl Tamás, Holinger János. A gazd. felügyelő kiszállása alkalmával olyan megoldást akartak létesíteni, hogy a kisgazdák földjét használják fel földreform célokra, amelyek helyett azután a gróf akkora, — később két akkora területtel kártalanította volna a kisgazdákat. Mivel azonban a kisgazdák földje prima föld, a gróf ellenben harmadrendű, — egyez-ség nem jött létre.

Nagygyűlés az O. F. B.-hoz fordul, hogy Bakonyzentlászló ügyét Bakonygyirő ügyével egyszerre tárgyalassa le, amikor a Szövetség képviselője is ki fog szállni. Zsilavy ü. v. elnököt pedig megbizja, hogy e komplikált ügyet személyesen is ismeresse az O. F. B.-nál.

Bakonybánk megbízottat nem küldött, Zsilavy elnök tudatja, hogy Bakonybánk ügye jól áll, — a megváltási eljárás folyamatban van, **Balatonszicsó,** előadó: Söveg Imre; köz-

legelő iránti kérvényük elintézését kéri s jelenti, hogy a két földigénylő visszalépett.

Elnök tudatja, hogy kérvényüket az O. F. B. tárgyalás alapjául elfogadta, tehát várják meg a gazd. felügyelő kiszállását.

Bakonyzentiván, előadók: Szentgyörgyi Ferenc, Szöv. jegyző, Pap József, Hass István. Az O. F. B. 6600/921 sz. alatt valami ítéletet hozott a községre nézve, a község azonban semmit sem tud arról, hogy mi van ez ítéletben. Pápateszéren volt ugyan a gazd. felügyelő, a tárgyalásra azonban Bakonyzentivánt nem hívták meg.

Nagygyűlés megbizja az elnökséget, hogy járjon utána, mi van a 6600. sz. ítéletben s ha az elutasító: fellebbezze meg, mert a község nem volt képviselve a tárgyaláson.

Előadó kérdezi, vajjon több község határára kiterjedő nagybirtok dézsmaföld címén minden községben fog-e leadni birtokot?

Elnök bejelenti, hogy a nagygyűlés a 19-i gyűlés keretéből ilyen irányú kérelemmel fogja megkeresni az O. F. B.-ot.

Bakonykoppány, előadók: Spekhöld István, Szöv. jegyző, Pér János. Közlegelő kérvényük sorsa iránt érdeklődik s panaszolja, hogy a hadirokkantak nem kapnak rokkantdíjat.

Ü. v. elnök tudatja, hogy március 1-én lesz Szücsön a tárgyalás, ahol Bakonykoppány ügyeit is előveszik. A rokkantak iratait pedig személyesen fogja a miniszteriumba felvinni.

Csót, előadók: Soós Dezső, Erdős Ferenc, Kiss István. A nagybirtok azzal védekezik a földreform ellen, hogy ha földet ad le, közép-birtok marad s a gazd. épületeket nem fogja megbírni.

Ü. v. elnök tudatja, hogy az ügy a gazd. felügyelőnél van. Annak kiszállása, tárgyalása alkalmával a község ragaszkodjon azon állásponthoz, hogy a megváltást szenvedő birtok, még ha közép-birtokká válna is, — megbírni épületeit.

Döbrente, Dióskál, előadó nincs; — meg-váltási eljárás folyamatban van.

Farkasgyepű, előadó nincs; az O. F. B. ítéletet hozott, melyről a község 8025/921. sz. alatt értesítve lett.

Fenyőfő, előadó nincs; tárgyalás 28-án lesz.

Káptalanóti, előadó Németh János. A föld-reform ügyében még nem történt semmi lépés.

Ü. v. elnök tudatja, hogy az O. F. B.-nál Káptalanóti községből nincs is semmi kérvény, — azért amennyiben igényeik volnának, azokat a Szövetség útján mielőbb adják be.

Kisapáti, előadók: Éder István, Fűrj Károly Szöv. jegyző. Beadott kérvényük sorsáról érdeklődik.

Ü. v. elnök megnyugtatta, hogy ügyük már elintézés alatt van a II. tanácsnál.

Kapolcs, előadó: Ács Ferenc Szöv. elnök. A földreform kapcsán nincs kérelme, súlyos panasza van azonban a 15% vámgabona ellen.

A föld népe semmi törvényes kötelezettséget nem akar megtagadni, áldozatok terén pedig mindig elül járt, — ezt a vámgabonát azonban nem látja megindokoltnak.

Ü. v. elnök bejelenti, hogy a 19-i közgyűlés e panaszt határozati javaslat formájában fogja előterjeszteni s annak elfogadása után az illetékes miniszteriumhoz eljuttatni.

Lázi, előadó nincs. Megváltási eljárás folyamatban van.

Lesenczeistvánd, előadó: Kalmár Lajos, Szöv. elnök. Földreform kérvényük sorsa felől intéz kérdést. Panaszolja, hogy Esterházy Pál gróf szomszédos uradalmából 200 kat. hold rétet halastóvá alakítottak. A község eddig onnan kapta szükséges szénáját. Most annak hiányában egyrészt inségnek néznek eléje, másrészt a halastó halai is idegen piacra kerülnek tudomásuk szerint.

Ü. v. elnök első kérdésekre megnyugtatta, hogy kérvényük a II. tanácsnál van elintézés alatt, amely ki fogja mondani a megváltást. A halastó ügyében ő maga fog kiszállni Kisapátiba s ez útjában Lesenczeistvádra is elmegy, a dolgot megvizsgálja.

Marczalló, előadó nincs. Megvált. elj. folyamatban van. (Folyt. köv.)

Milliárdokat menthet meg a növényvédelmi mozgalom. Országos bizottság alakult a gabona betegségeinek leküzdésére.

(Saját tudósítónktól.)

Imeretes dolog, hogy mezőgazdaságunk eddig nem védekezett olyan rendszerességgel, olyan tervszerűen a növényi betegségek, pl. a gabonaüszök ellen, mint ahogy ezek a rendkívüli horderejű bajok szükségessé tették volna. Sok helyütt a legteljesebb nemtörődomséggel engedték elhatalmasodni a hasznos növényi élet veszedelmét és akad ma is gazdaember, aki mintsem erőiesen lásson hozzá földje megtisztításához, inkább az előrelátható termésvesztéséget belekalkulálja az üzemi költségek közé. Mivel azonban ez az eljárás nemcsak az egyéni, de a nemzeti vagyon csökkenését is jelenti, most már a kormány látott hozzá, hogy a növényvédelem ügye országosan és törvényhozási intézkedésekkel rendeződjék.

Tudomást szereztünk az új irányú munkálatokról és felkerestük Várady László dr. miniszteri tanácsost, aki a Földművelésügyi Miniszterium kísérletügyi osztályának egyik vezetője. Várady László elmondotta, hogy a mai buzaárak mellett milliárdok mennek évente veszendőbe a növényvédelem elhanyagolása miatt. Ha a tavalyi 12 millió métermázsás buza-termésnek csak 5%-át vesszük olyanak, amit gabonaüszök pusztított el, ez is hatszáz ezer métermázsas kárt jelent, pénzben (métermázsánként átlag kétszáz koronájával) ezernyolcszáz millió korona abszolút veszteséget a termelésnek és a fogyasztásnak.

Hogy ezt a türethetetlen állapotot megszüntessük, úgymond, nem rég valamennyi tekintélyes hozzáértőt összehívtuk és az ő segítségükkel derítettük ki azokat az utakat-módokat, amelyek e végtelenül súlyos nemzeti „vérvesztés” szímbamenő fogyatékoságát agráréletünknek megállítani képesek. A bizottság munkáját lényegesen elő fogják mozdítani mezőgazdasági kísérleti telepeink, amelyek már is beható tanulmányokat és kutatásokat folytattak a növényvédelmi akció sikere érdekében. Ebből a tevékenységből részt kér az éppen most megszervezés alatt álló ujszegedi mezőgazdasági

szakintézet, amelynek kereteit a pénzügyminiszter ural egyetértésben szabjuk ki.

Az Országos Növényvédelmi Bizottság ügyvezető elnöke: Mágocsy-Dietz Sándor egyetemi tanár, a természetrajzi tanszék professzora, a következőket adta elő munkatársunknak:

A bizottság már több ülést tartott és minden reményem meg van rá, hogy a jövő gazdasági év folyamán eredményét látjuk akcióinknak. Elsősorban azokat a törvényes rendelkezéseket gyűjtjük egybe, amelyek elszórtan (mezőrendőri, stb. törvényekben) eddig valamelyes módon intézkedtek a hazai növényvédelem érdekében. E mellett átkutatjuk a magasabb agrár-kulturájú államok hasonló irányú törvényeit és a felhasználható tapasztalatokat értékesítjük.

A jogászok mindenesetre szükségesnek tartják a törvényes reform során még büntető rendelkezések felvételét is, mert úgy okoskodnak, hogy aki a saját földjén elhanyagolja a növényi betegségek ellen való védekezést, az a szomszédja vétését és vele vagyónát is veszélyezteti.

LEGÚJABB.

A Skandináv államok tárgyalásai.

Stockholm, márc. 18.

Nenier Ottó norvég miniszterelnök ma ideérkezett. Mára várják a dán külügyminisztert is, mert a skandináv államok vezető államférfiainak tanácskozása ma délután kezdődik.

Anglia az orosz éhínség leküzdésére segínyt nyújt.

London, márc. 18.

(M. T. I.) A Wolf-ügynökség jelenti, az alsóházban ma arról a kérdéstről tárgyaltak, hogy a kormány nyújtson segítséget az oroszországi éhínség enyhítésére. A kormány erre a célra százezer font sterlinget ajánlott fel. Barnes kijelentette, hogy Oroszországban naponta 20 millió oroszot fenyeget az éhhalál.

HIREK.

Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország fellámadásában.
Amen!

Juraszek János

Mély megilletődéssel vettük a hírt, hogy Juraszek János, a veszprémi törvényszék elnöke 17-én hajnali négy órakor meghalt. A magasrangú állami hivatalfőnök iránt messze vidéken nagy a részvét.

— **A tapolczai kerület képviselőjelölése.** A Keresztény Kisgazda- és Földműves-Szövetség Politikai Pártja *Bárczay* Ferenc volt országgyűlési képviselő, aransarkantyus vilézt jelölte hivatalosan a tapolczai kerületben. A képviselőjelölt, ki családfáját az Árpádok korába viszi vissza, kinek ősei Mátyás király kancellárjai voltak, két cikluson keresztül volt országgyűlési képviselő, meleg egyéniségével, közéleti szereplésével a kisgazdák és földművesek ügyei iránti nemes lelkesedésével garanciát nyújt arra, hogy mindenkor lelkesen és tetterően fogja képviselni pártunk programját. Csak büszke és boldog lehet a tapolczai kerület, ha őt küldheti be képviselőjének a magyar parlamentbe.

— **Dohánytermelés.** A saját használatra való dohánytermelés az illetékes hatóság az 1922. évre is megengedte azon termelőknek, akik mezőgazdasági munkával hivatásszerűleg foglalkoznak. Egy-egy termelő 200 palánta kiültetésére kaphat engedélyt, melynek engedélydíja fejbene 1200 korona fizetendő le. Aki tehát saját használatra dohányt akar termelni, szándékát március hó végéig jelentse be a polgármesteri hivatalban a közigazgatási tanácsosnál.

— **Műkedvelői színelőadás.** A pápai ev. férfi-énekkar és zenepártoló-egyesület 1922. évi március hó 19-én az ev. gyülekezet tanács-terében jótékonycélú műkedvelői színelőadást rendez. Színe kerül: A Píros alma. Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Csibe Károly. Rendező: Nieber Károly ev. tanító. Személyek: Csete Juliska, Borbély Jenő, Balázs Emma, Téringer Mihály, Vikker Annus, Varga Lajos, Szakács Gábor, Németh Margit, Lendér Mariska, Ambrus Juliska. Kezdeté esti 7 órakor. Helyárak: Ülőhelyek: I—III. sor 30 korona, IV—VI. sor 25 korona, VII—IX. sor 20 korona, X—XII. sor 15 korona; állóhely 10 korona. Jegyek vasárnap délelőtt 11 órától 12 óráig előre is váltathatók a gyülekezeti tanácssteremben. A tisztá jövődelmet részben a harang-alap javára fordítják.

— **Uj orvosi díjszabás.** Az Országos Orvos-Szövetség pápai csoportja f. évi március 16-án tartott ülésén a következő díjszabást állapította meg: Rendelés az orvos lakásán 100 K, a beteg lakásán 150 K. Orvosi tanácskozás (konzilium) díja 300 K. Evzen összeg fizetendő a kezelő-orvosnak is. Vidéki kiszállásnál km.-ként 100 K, ezenkívül a rendelési díj és az esetleg végzendő műtét díja. Mindezen összegek nappalra vonatkoznak (reggel 8-tól este 8-ig). Éjjel fenti díjak kétszerese számítatik fel. Házi-orvos évi díja 4000 K. Nincs kifogásuk a házi-orvosoknak az ellen sem, ha esetenként díjaztatnak. Házi-orvosi díjak fél-évenként, kezelési díjak negyedévenként fizetendők. *Megjegyzendő, hogy mindezen összegek minimumként vannak megállapítva.*

— **Szárazabb, hűvös idő várható.** A meteorológiai intézet jelentése szerint hazánkban, az Alföldön kisebb esők voltak, az ég részben felhős, a hőmérséklet süllyedt. Túlnyomóan száraz, nappal enyhe, éjjel hűvös idő várható.

— **Emelkednek a borárak.** A borpiacon végre az utóbbi időben javulás állott be. A 12—13 fokos homoki bor 34—36, a 13 fokos móri 42—44, a badacsonyi 48—60 K literenként. — A szeszpiacra is mutatkozik szilárdulás. A törköly 275, a szilvórium 310, a seprő 260, elsőrendű borpárlat 370 korona.

— **Kun Béla megőrült.** Egy Moszkvából Párisba érkezett diplomata közli, hogy Kun Béla, akit az orosz szovjetkormány a spartakusz mozgalom előkészítésére Berlinbe küldött, ideggyógyász megállapítása szerint súlyos neurasteniában szenved, amely üldözési mániává fejlődött.

— **A vörösök repülőgépeket vásárolnak.** A szovjetkormány az utóbbi időben igen sok repülőgépet rendelt meg Angliában. Jőformán valamennyi vállalatnál tett megrendelést és kikötötte, hogy a gépeket a lehető leg-rövidebb időn belül kell elszállítani. Az előleget mindenütt aranyban fizették és jeleztek, hogy újabb megrendelések is fognak következni. A vásárlást Angliában Trockijnak azzal a minapi nyilatkozatával hozták összefüggésbe, hogy a szovjetkormány katonai felkészültségében nem szabad visszaesést megvárni.

— **A fejmegyet vízei telkek kiosztása.** Fejermegye területén március 20-án kezdődik és április 24-én fejeződik be az új vízei telkek ünnepélyes kiosztása. Ebből az alkalmából 12 vízvezeték földhöz, összesen 169 hold és 600 négyzetööl területtel. A legnagyobb vízei telkek 15 hold, a legkisebb 10 hold és 800 négyzetööl.

— **Világfürdő a Balaton mentén.** Egy svájci pénzcsoport Tihanynál nagyobb építkezést akart kezdeni. A közbirtokosság, amelynek legelőjét vennék erre igénybe, egyelőre akadályokat gördít. Érthető is, mert a legelő elvonás az állattenyésztés szempontjából nagy kárt szenvedne. A balatoni kir. kormánybiztoság úgy akarja az ellentései érdekeit kielégíteni, hogy a közbirtokosságot a legelő egy részének átengedése bízta, ígérve egyúttal, hogy a maradékot feljavítja, ami a veszteséget kiegyenlíti.

— **A selyemgubók beváltási ára.** A múlt évi selyemtenyésztési idény előtt, de még tovább is pénzünk értéke és vásárló ereje annyira emelkedett, hogy ez szükségképp a gubóvételárak leszállítását vonta maga után. Am azóta a korona értéke megint csak hanyatlott, ami az életszükségleti cikkek mindinkább való drágulását idézi elő. Erre való tekintettel a m. kir. földművelésügyi minisztérium az 1922. évi gubóbeváltási árak jelentős felemelését határozta el, úgy hogy az idén az I-ső osztályú gubók kilogrammonként 140 koronával, a II-od osztályú gubók kilogrammonként 80 koronával és a III-ad osztályú gubók kilogrammonként 4 koronával váltatnak be. Ezenkívül még azt is elhatározta a Minisztérium, hogy a tenyésztő- és lyukgattott papírost különös kedvezményképp ingyenesen kapják a selyemtenyésztők, tehát a papírosért semmiféle levonást nem fognak a gubóvételárból eszközölni.

— **Nyomorognak a Szibériából hazatért oroszfogyók.** Az oroszországi hadifogyók hozzátartozóinak egyesülete kéri szóval fordul a magyar társadalomhoz. A hadifogyók érdekében, akik átszenvedték a hadifogyásoknak hét éves borzalmai, emelik fel könyörgő szavukat. A hadifogyók megtépetten, kimerülten érkeznek haza, soknak ruhája tépett rongy. Lepusztultan, nem találnak foglalkozást, nem használnak tudás, sem oklevél. A Hadifogyók Hozzátartozóinak Egyesülete fel akarja ruházni azokat, akik hősök voltak az életirtó tűzvonalban és hősök voltak a rabtság mártíriumában. Mindannyinak a magyar állam ruhát nem adhatott, mindannyiról szeretteik gondoskodni nem tudtak. Ezek felruházására kérnek segítyt. Az adományok az egyesület címére VI., Andrássy-ut 8. szám alá küldendők.

— **A csalamádé, mint a buza előveteménye.** Fekete ugar helyett ma már a legtöbb gazda zöld ugart tart és a legkülönbözőbb takarmánynövényekkel vetik be azt, hogy azután a nyár folyamán a takarmányt lekaszállván, utának őszi kalászosat vethessen. Köztudomású, hogy a lóheré és egyáltalán a pillangós virágúak kitűnő előveteményei az őszi kalászosoknak. Nagyon sokan vannak azonban, akik azt állítják, hogy a csalamádé után nem célszerű búzát vetni, mert a csalamádé, amely rendszerint igen nagy tömegű termést ad, rendkívül sok tápláló anyagot von el a talajtól és egyszersmind nagyon sok vizet is, tehát nemcsak azáltal csökkenti a talaj termőképességét, hogy tápláló anyagainak egy részét elvonja, de azáltal is, hogy vizeitleníti a talajt, amely körülmény a csirázó növényekre igen káros hatással van. Igazok van tehát azoknak, akik azt állítják, hogy csalamádé után nem jó őszt vetni.

— **Kolera fenyegeti Európát.** Bukarestből jelentik: Az egészségügyi hatóságok arra a hírre, hogy Ukrajnában számos koleraeset fordult elő, szigorú védő rendszabályokat rendeltek el. A Dnyeszter mentén harminc kilométer szélességben óvó zónát vontak.

— **Két gépész szörnyű halála.** Székesfehérvári tudósítónk írja: Megdöbbentő szerencsétlenség történt néhány nappal ezelőtt a fejmegyei Zámoly községhez tartozó Borbála pusztán. A pusztán van egy 80 méter mély kút, melyből egy benzinmotor szivattyuzza fel a vizet. Néhány nappal ezelőtt a cső, körülbelül 40 méter mélységben, megrepedt és ezért Szöllőssy Pál és Kiss Imre uradalmi gépészek leereszkedtek a kútba, hogy a csövet kijavítsák. A két gépész azonban vigyázatlanul a mélyben forrasztáshoz faszenet használt, amittől a szűk helyen széngáz fejlődött. Mikor a széngáz fojtogatni kezdte a két gépészt, segítségért kiáltottak, de a kút körül állók, érezvén a gázszagot, nem mertek a kútba leereszkedni a két ember segítségére. Közben Szöllőssy minden erejét megfeszítve, megpróbálkozott a falba erősített lépcsőn felkúszni. Mikor már majdnem a kút pereméhez ért, ereje elhagyta és visszazuhan társához, a keresztbe fektetett deszkára. A fent állók két óra hosszaiig hallgatták a két szerencsétlen halálhörgését anélkül, hogy a mentést csak meg is kísérelték volna. Végre a székesfehérvári tűzoltósághoz telefonáltak, de mire a tűzoltók megérkeztek, a két szerencsétlen ember a kút mélyében meghalt. A környéken nagy felháborodást keltett az eset és sokan azt hangoztatják, hogy a kút körül állók közönyössége juttatta a halálba a két szerencsétlen embert, akiken egy kis jóakarattal segíteni lehetett volna.

Tőzsde.

Zürichi nyitás.

Berlin: 183.	Hollandia: 194.40.
Newyork: 513.	London: 22.43.
Páris: 46.25.	Milanó: 26.51.
Prága: 8.87 $\frac{1}{2}$.	Budapest: 0.62 $\frac{1}{2}$.
Zágráb: 1.60.	Varsó: 0.12.
Bécs: 0.07 $\frac{1}{2}$.	
Osztirák bélyegzet: 0.07 $\frac{1}{2}$.	

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsitavy Sándor.

Pápa, 1922 Főiskolai könyvnyomda.

Kertészeti és szőlészeti

munkálatok vezetésére, esetleg alkalmazásra vidékre is vállalkozik
HOLLÓ JENŐ Pápa,
földműves-iskola, külsőmajor.

PÁPAI ASZTALOS IPAROSOK SZÖVETKEZETE

PÁPA, TÖRÖK BALINT UTCA I. SZÁM (Sőrház).

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy elvállalunk a szakmánkba vágó mindennemű munkát, úgymint **épület-, butor- és portál-munkát, üzleti, kávéházi berendezéseket** adott, vagy saját tervünk után, a legegyszerűbbtől a legkényesebb igényeket is kielégítő modern és szakszerű kivitelben. **Épületmunkákat** a lehető legjutányosabb áron, felelőség mellett vállalunk. **Saját készítményű butorokat** állandóan raktáron tartunk. Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását, vagyunk kiváló tisztelettel:

PÁPAI ASZTALOS IPAROSOK SZÖVETKEZETE.

50.000 darab

elsőrendű szokványminőségű, garantált fajtiszta „NOVA” sima szőlővessző százankénti csomagolással

háromszáz korona, míg a készlet tart.

Csak bérmentesített levelekre válaszolok. Elkészelt rendeléseknél a pénz visszautaltatik.

KISS GYÖRGY

gazdálkodó, — Zalazentmihály.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás. elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel **tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.**

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelőség mellett vesz át

Igazgatóság:

Budapesten, IV., Fővám-tér 2., felem.

Főikirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen. Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger, Czigléd, Kecskemét és Pápa.

A pápai ref. egyház a Felsőváros alatt elterülő 23 (huszonhárom) kishold szántóföldjét

1922 Szentmihály napjától kezdődő hat évre, zárt írásbeli ajánlat alapján, haszonbérbe adja.

A bérelni szándékozók zárt írásbeli ajánlataikat *f. évi március hó 31.-ig* adhatják be a ref. lelkesi hivatalhoz. A beígért haszonbér fele tiszta búzában, fele rozsbán fejezendő ki 1000 (ezer) négyzetööl után és abban fizetendő félévénként előre.

A bérlő tartozik a szerződés-kötés összes költségeit és a földadó kilenctized részét fizetni.

Az egyháztanács fenntartja azt a jogát, hogy az ajánlattevők közül szabadon választ. Ha az ajánlatok egyike se érné el a ma fizetni szokott haszonbért, az egyháztanács új árlejtést tűz ki.

Jókai Mór utca 15. szám alatti emeletes ház

szabadkézből eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Hornyolt cementcserép kapható

KUNT TESTVÉREK
építőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.